

۱۳۵۹/۶/۲۴) معاون شورای انقلاب عراق ابراهیم‌الدوری: عملیات ما برای بازپس‌گیری ۱۳۰۰ کیلومترمربع از خاک عراق تا پایان هفته جاری خاتمه می‌یابد.

۱۳۵۹/۶/۲۶) عراق قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر را ملغی و حاکمیت مطلق خود را براروند رود اعلام کرد. پاسگاه رشیده در جنوب فکه به تصرف عراق درآمد.

۱۳۵۹/۶/۲۸) وزارت خارجه عراق اعلام کرد: کشتی‌هایی که قصد عبور از شط العرب [اروند رود] را دارند، باید پرچم عراق را بر عرشه خود نصب کنند.

۱۳۵۹/۶/۲۹) تهاجم سنگین دریایی عراق، دهانه اروند تا بندر خرمشهر را دربرگرفت. در منطقه نوسود، پاسگاه شیخان به اشغال ارتش عراق درآمد.

۱۳۵۹/۶/۳۰) پاسگاه‌های گیسگه، چغاحمام و چیلات در مناطق سومار، نفت شهر و دهلران به تصرف ارتش عراق درآمد. عراق نیمی از هواپیماهای خود را به کشورهای عربستان، کویت، امارات، عمان، یمن شمالی و اردن فرستاد تا در برابر حملات احتمالی ایران درامان باشند.

۱۳۵۹/۶/۳۱) هجوم سراسری هوایی، دریایی و زمینی ارتش عراق به ایران آغاز شد.

در آستانه اجرا، کشف شد. مشاور امنیتی امریکا با رئیس‌جمهور عراق و وزیر خارجه امریکا با وزیر خارجه عراق دیدار کردند. صدام حسین به عربستان سفر کرد. روابط بازرگانی امریکا با عراق گسترش یافت. چندین منطقه مرزی ایران از جمله خان‌لیلی و میمک به اشغال ارتش عراق درآمد. سرانجام در آخرین روز شهریور سال ۱۳۵۹ هجوم سراسری ارتش عراق به ایران آغاز گردید.

حملات عراق، شهریور ۱۳۵۹

۱۳۵۹/۶/۳) سپاه پاسداران وقوع یک جنگ تمام عیار را پیش‌بینی کرد.

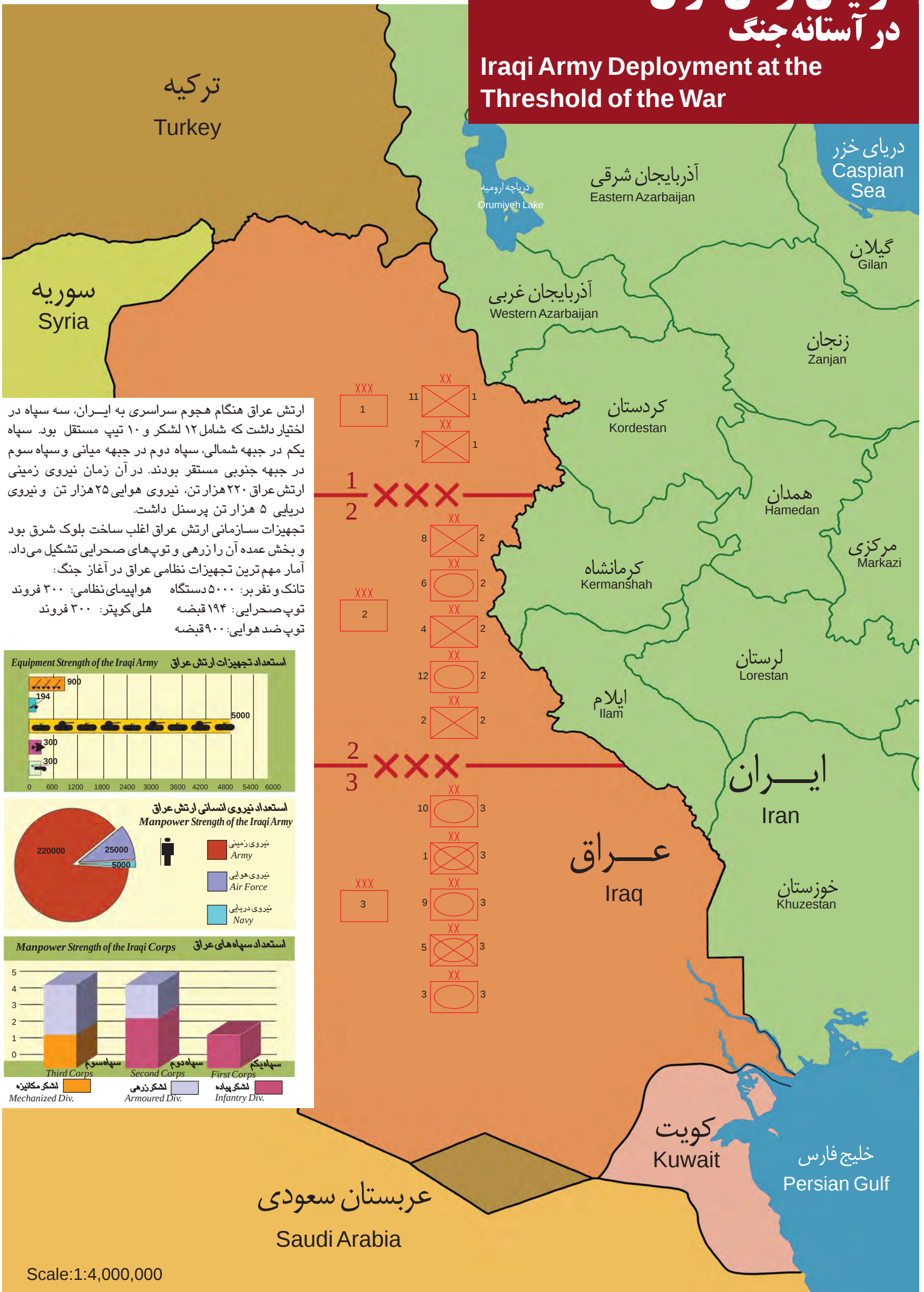
۱۳۵۹/۶/۷) کیسینجر (وزیر خارجه اسبق امریکا): عراق ظرف ۱۰ روز در جنگ پیروز خواهد شد. شاهپور بختیار آخرین نخست‌وزیر حکومت پهلوی نیز سقوط نظام اسلامی را ظرف چند ماه امکان‌پذیر دانست.

۱۳۵۹/۶/۱۶) عراق منطقه خان‌لیلی را - که ادعا می‌کرد مالک آن است - اشغال کرد. جاده قصرشیرین - نفت شهر از این منطقه می‌گذرد. ۱۳۵۹/۶/۱۹) ارتش عراق به میمک حمله کرد.

۱۳۵۹/۶/۲۱) میمک به تصرف ارتش عراق درآمد. (طبق قرارداد ۱۹۷۵، مرز ایران و عراق از قله میمک می‌گذرد.)

آرایش ارتش عراق در آستانه جنگ

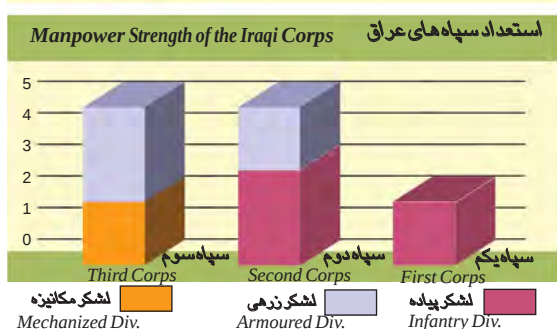
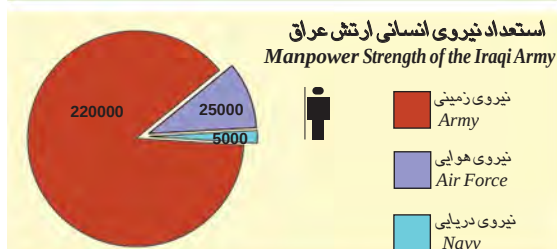
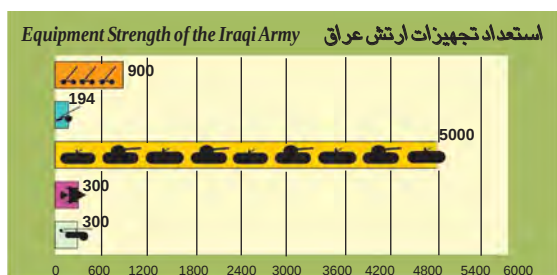
Iraqi Army Deployment at the Threshold of the War

ارتش عراق هنگام هجوم سراسری به ایران، سه سپاه در اختیار داشت که شامل ۱۲ لشکر و ۱۰ تیپ مستقل بود. سپاه یکم در جبهه شمالی، سپاه دوم در جبهه میانی و سپاه سوم در جبهه جنوبی مستقر بودند. در آن زمان نیروی زمینی ارتش عراق ۲۲۰ هزار تن، نیروی هوایی ۲۵ هزار تن و نیروی دریایی ۵ هزار تن پرسنل داشت.

تجهیزات سازمانی ارتش عراق اغلب ساخت بلوک شرق بود و بخش عمده آن را زرهی و توپ‌های صحرایی تشکیل می‌داد. آمار مهم‌ترین تجهیزات نظامی عراق در آغاز جنگ:

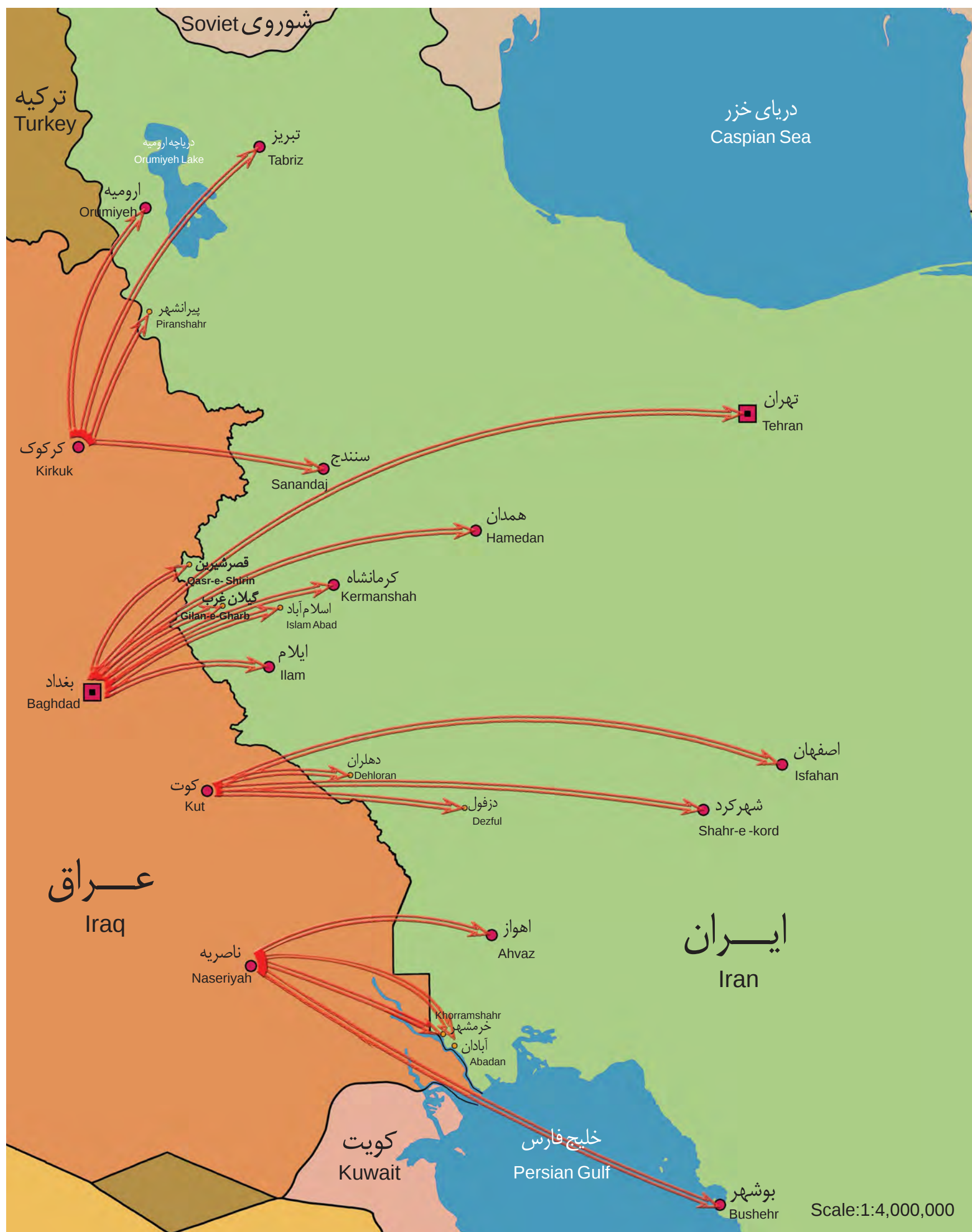
تانک و نفربر: ۵۰۰۰ دستگاه هواپیمای نظامی: ۳۰۰ فروند
توپ صحرایی: ۱۹۴ قبضه هلی‌کوپتر: ۳۰۰ فروند
توپ ضد هوایی: ۹۰۰ قبضه

هجوم هوایی عراق

هفته اول جنگ Iraqi Air Assault in the First Week of the War

هجوم سراسری ارتش عراق در ساعت ۱۴:۰۰ روز ۱۳۵۹/۶/۳۱ با حمله هوایی به ۱۹ شهر ایران آغاز شد؛ ضمن آن که شهرهای مرزی ایران آماج حملات توپخانه قرار داشت. دشمن در این هجوم دوهدف عمده را دنبال می‌کرد: در شهرهای مرزی، ارباب مردم به منظور تخلیه شهرها و تسهیل پیشروی نیروی زمینی و در شهرهای دور دست، انهدام پایگاه‌های نظامی، فرودگاه‌ها، پالایشگاه‌ها، مراکز بزرگ اقتصادی و صنعتی و انهدام مراکز استراتژیک، هدف دشمن را تشکیل می‌داد.

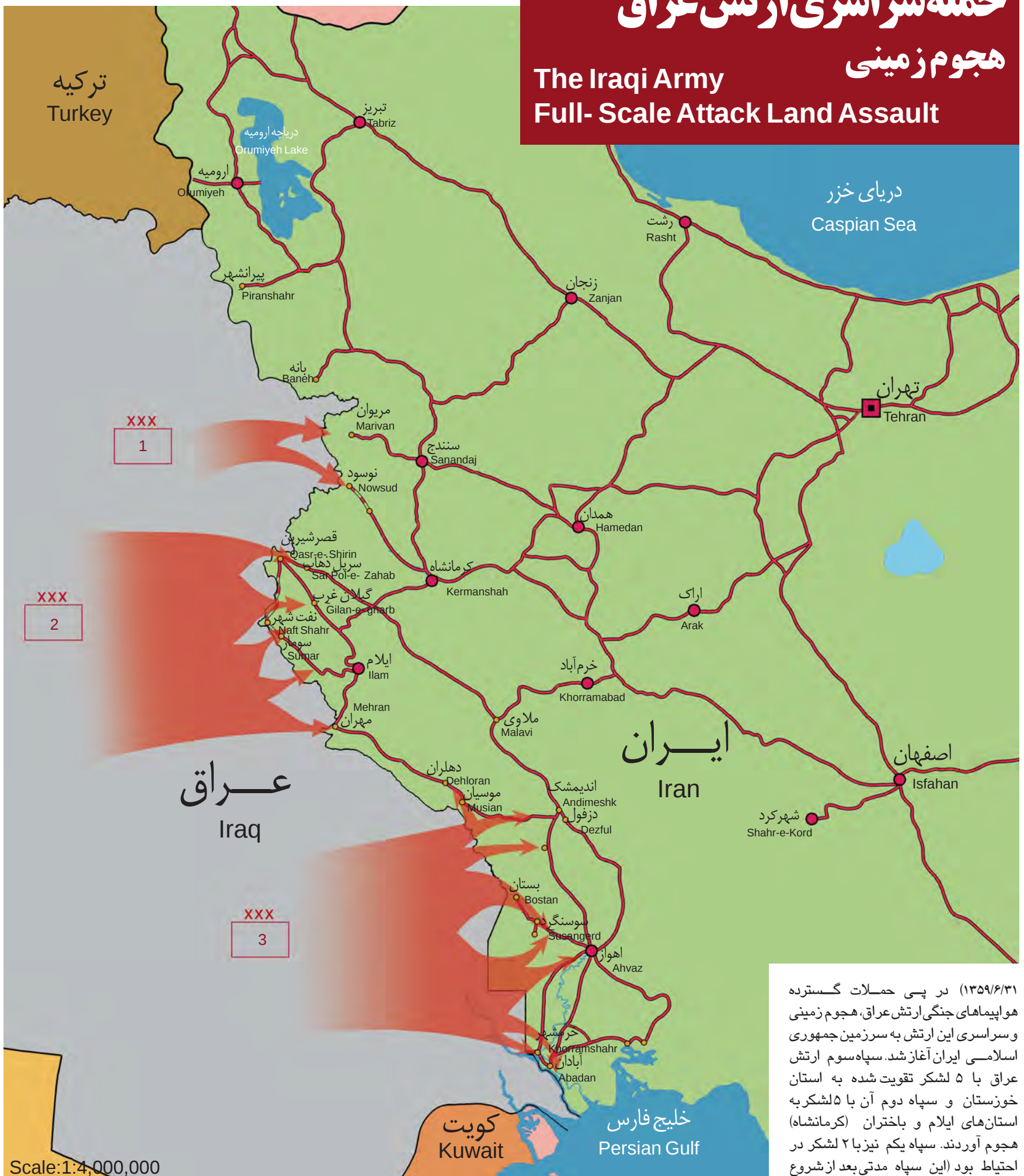

حمله سراسری ارتش عراق

هجوم زمینی

The Iraqi Army

Full- Scale Attack Land Assault

در پی حملات گسترده هواپیماهای جنگی ارتش عراق، هجوم زمینی و سراسری این ارتش به سرزمین جمهوری اسلامی ایران آغاز شد. سپاه سوم ارتش عراق با ۵ لشکر تقویت شده به استان خوزستان و سپاه دوم آن با ۵ لشکر به استان های ایلام و باختران (کرمانشاه) هجوم آوردند. سپاه یکم نیز با ۲ لشکر در احتیاط بود (این سپاه مدتی بعد از شروع جنگ وارد عمل شد).

استراتژی ارتش عراق در این حملات، "جنگ سریع و کوتاه مدت" بود، اما پس از یک هفته هجوم سنگین و پی در پی و صرف نیروی فراوان، به آنچه پیش بینی کرده بود، دست نیافت و ناچار به "جنگ فرسایشی" تن سپرد. ارتش عراق پس از آن که در جبهه جنوب زمین گیر شد و نتوانست به اکثر اهداف خود برسد، در حالی که خرمشهر را در اشغال داشت و آبادان و سوسنگرد را به محاصره در آورده بود، درخطوطی نامنظم به پدافند از مناطق اشغالی پرداخت. نکته مهمی که حکومت عراق در محاسبات خود برای حمله به ایران از آن غافل مانده بود و موجب ناکامی اش در تحقق استراتژی "جنگ سریع" گردید، توان عظیم اما ناشناخته انقلاب اسلامی در تقویت پایداری نیروهای مردمی در برابر تجاوزگران بود. ۳۴ روز مقاومت در خرمشهر، ۲ بار آزادسازی سوسنگرد از اشغال، متلاشی کردن قوای عراقی که از رودخانه بهمنشیر گذشته و وارد جزیره آبادان شده بودند و نیز عقب راندن یگان های دشمن در گیلان غرب، نمونه هایی از مقاومت سرسختانه مردم بود که ارتش عراق در برابر آن زمین گیر شد.

اشغال شهرهای مرزی ایران

The Occupation of Iran's Border Cities

۱۳۵۹/۷/۱۹ دشمن پس از عبور از کارون، جاده آبادان - اهواز را مسدود کرد.
 ۱۳۵۹/۷/۲۱ بستان مجدداً اشغال شد.
 ۱۳۵۹/۷/۲۳ جاده آبادان - ماهشهر به دست دشمن مسدود شد.
 ۱۳۵۹/۸/۴ خرمشهر پس از ۳۴ روز مقاومت اشغال شد.
 ۱۳۵۹/۸/۹ دشمن از رودخانه بهمنشیر گذشت و محاصره آبادان را تنگ‌تر کرد.
 ۱۳۵۹/۸/۹ نیروهای دشمن در جنوب بهمنشیر منهدم شدند و خطر سقوط آبادان برطرف شد.
 ۱۳۵۹/۸/۲۴ سوسنگرد از سه طرف محاصره شد و نیروهای دشمن از غرب و جنوب وارد شهر شدند.
 ۱۳۵۹/۸/۲۶ سوسنگرد آزاد شد.
 ۱۳۵۹/۱۰/۲۳ هویزه محاصره شد.
 ۱۳۵۹/۱۰/۲۶ نوسود به تصرف دشمن درآمد.
 ۱۳۵۹/۱۰/۲۷ هویزه اشغال شد.

۱۳۵۹/۷/۱ سومار اشغال شد.
 ۱۳۵۹/۷/۲ نفت شهر و مهران تصرف شدند.
 ارتش عراق پس از نفوذ به سرپل ذهاب عقب‌نشینی کرد و در ارتفاعات غرب این شهر مستقر شد.
 ۱۳۵۹/۷/۳ موسیان به اشغال دشمن درآمد.
 ۱۳۵۹/۷/۴ بستان تصرف شد.
 ۱۳۵۹/۷/۵ اشغال قصر شیرین کامل شد.
 شوش، دزفول، اندیمشک و اهواز در خطر سقوط قرار گرفتند.
 ۱۳۵۹/۷/۶ سوسنگرد اشغال شد. دشمن تا نزدیکی حمیدیه پیش آمد و بدین ترتیب حلقه محاصره اهواز تنگ‌تر شد.
 نیروهای عراقی که به گیلان غرب نفوذ کرده بودند، متحمل تلفاتی سنگین شدند و ناچار به ارتفاعات غرب این شهر گریختند.
 ۱۳۵۹/۷/۹ ارتش عراق از غرب اهواز عقب رانده شد و سوسنگرد و بستان آزاد شدند.
 ۱۳۵۹/۷/۱۸ ارتش عراق پس از نفوذ به دهلران به سمت موسیان عقب‌نشینی کرد.